

9. 9. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Limitace nabídkové ceny v zadávacím řízení

Šťastnější čtenáři situaci „mít hluboko do kapsy“ neznají nebo si ji vybaví z období života studentského.[1]

Zadavatel ale situaci, kdy si určité plnění pořídit chce, avšak zjistí nedostatek prostředků na jeho úhradu, může zažít nejednou.[2] Pokud k uvedenému dojde až po zahájení zadávacího řízení, není pozice zadavatele záviděníhodná.[3]

Zákon č. [137/2006](#) Sb., o veřejných zakázkách (dále „ZVZ“), totiž důvody pro zrušení zadávacího řízení stanovuje výslovně,[4] a proto není jednoduché zadávací řízení z „ekonomických nesnází“[5] zrušit.[6] Zákonné důvody pro zrušení zadávacího řízení by měly být vykládány restriktivně a k jejich užití by mělo docházet výjimečně.[7]

Při současném znění zákona by dle názorů některých zadavatelů mohl být nedostatek prostředků zařaditelný pod ustanovení § 84 odst. 2 písm. e) ZVZ, které obsahuje důvod pro zrušení zadávacího řízení spočívající v tom, že se v průběhu zadávacího řízení vyskytly **důvody hodné zvláštního zřetele**, pro které nelze na zadavateli požadovat, aby v zadávacím řízení pokračoval.[8] S ohledem na rozhodovací praxi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále „ÚOHS“) však není zařazení do příslušné kategorie rozumné. Rozhodnutí ÚOHS, sp. zn. S41/2011, se již obdobnou situací zabývalo - zadavatel neměl k dispozici dostatek finančních prostředků ke kompletní realizaci předmětu veřejné zakázky, neboť prozatím nedošlo ke schválení rozpočtu na následný kalendářní rok, ve kterém měla být veřejná zakázka realizována. Jako další důvod pro zařazení do důvodů zvláštního zřetele hodných zadavatel uvedl snahu nového vedení města řešit rekonstrukci městských náměstí koncepčně a koordinovaně.[9] V dané situaci ÚOHS konstatoval, že se zadavatel dopustil správního deliktu.[10]

Obecně **mezi skutečnosti**, které by zdůvodňovaly zrušení veřejné zakázky z důvodů zvláštního zřetele hodných, **nedostatek finančních prostředků** potřebných k plnění veřejné zakázky **zařadit lze**. Nedostatek však musí **nastat mimořádně, nepředvídaně a v průběhu zadávacího řízení**. [11] ÚOHS dále v předmětném rozhodnutí konstatuje, že aby nedostatek finančních prostředků mohl být považován za důvod zvláštního zřetele hodný, který skutečně odůvodňuje zrušení zadávacího řízení, mělo by se jednat z hlediska faktické možnosti financování předmětu plnění veřejné zakázky o **zásadní zásah do finanční situace zadavatele**, jako je např. nepřidělení původně přislíbené dotace určené pro realizaci předmětu veřejné zakázky, prohlášení konkursu, vstup do likvidace apod.

Smyslem této části článku bylo upozornit na to, že najít řešení spočívající v legálním zrušení zadávacího v případě nedostatku prostředků na straně zadavatele nelze jednoduše. Z uvedeného důvodu by se danému úskalí měl zadavatel snažit vyvarovat před zahájením zadávacího řízení.

I.

V této části článku autor uvádí **případ z praxe** týkající se předmětné problematiky, jeho **závěry lze obecně využít**, jsou totiž podpořeny rozhodovací praxí ÚOHS.

V předmětném případě dodavatel doručil zadavateli námitky, směřující proti zadávacím podmínkám

zadavatele, bezprostředně po otevírání obálek s nabídkami[12] týkající se veřejné zakázky na opravu mostní konstrukce, ve kterých se uchazeč domáhá zrušení zadávací podmínky omezující maximální výši nabídkové ceny.

V námitkách dodavatel poukazuje na to, že ustanovení zadávací dokumentace „Celková předpokládaná hodnota veřejné zakázky činí 7 000 000 Kč bez DPH; zadavatel stanovuje, že **uvedená předpokládaná hodnota je limitní a maximální**. Nabídka s vyšší nabídkovou cenou bude **vyřazena** a uchazeč **vyločen** ze zadávacího řízení.“ porušují zákon č. [137/2006](#) Sb., přičemž se dodavatel domáhal zrušení předmětného bodu zadávací dokumentace, jelikož dle názoru dodavatele je uvedená limitní cena příliš nízká.[13]

Na tomto místě je vhodné uvést způsob stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Dle ustanovení § 13 odst. 2 ZVZ **předpokládanou hodnotu stanoví** zadavatel v souladu s pravidly stanovenými v zákoně a na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění. Za zdroj informací zadavateli poslouží především jeho vlastní zkušenosti se zakázkami obdobného předmětu a rozsahu. Zadavatel je povinen přihlídnout[14] k místní, časové a věcné, případně funkční souvislosti jednotlivých plnění.[15]

V této souvislosti autor uvádí, že pokud zadavatel v pozici zadavatele v minulosti již realizoval stavbu, opravu či úpravu více mostních objektů, a nabyt tak pro stanovení předpokládané hodnoty dostatečné zkušenosti, měl by ji využít.[16] Zadavatel při přezkoumání námitek stěžovateli sdělil, že v předchozím roce již proběhlo zadávací řízení též na předmět opravy mostu, kde byla předpokládaná hodnota v **projektové dokumentaci** v souladu s uznávanou cenovou soustavou stanovena na **částku 4,35 mil. Kč bez DPH**. **Vybraný uchazeč** nabídl cenu **2,45 mil. Kč bez DPH** (druhý v pořadí 2,88 mil. Kč bez DPH, třetí v pořadí 3 mil. Kč bez DPH). Daná akce byla uváděna z toho důvodu, že stavební práce již byly dokončeny, a to v odpovídající kvalitě, bez provedení víceprací. Na uvedeném příkladu lze jasně ukázat, že částka určená na základě uznávané cenové soustavy není vždy relevantní. Samotní dodavatelé účastníci se zadávacích řízení na stavební práce ze svých zkušeností vědí, že nabídky vybraných uchazečů dosahují často hodnot o 20 až 40 % nižších, než je hodnota uvedená v projektové dokumentaci stanovená na základě uznávané cenové soustavy.

V rámci přezkoumání námitek v popisovaném zadávacím řízení zadavatel závěrem uvedl, že je na podnikatelském **zvážení jednotlivých subjektů, zda nabídky** do zadávacího řízení **obsahující limitaci ceny**[17] **podají**. Zadávací podmínky byly nastaveny stejně pro všechny potencionální uchazeče. Ustanovení bylo navíc uveřejněno naprosto transparentně, neporušuje zásadu rovného zacházení ani zákaz diskriminace uchazečů. Lze též uvést, že nabídky šesti uchazečů z celkem osmi obdržených nabídek vyhovují požadavku zadavatele týkajícího se limitace ceny, když nejnižší cena uvedená v nabídkách uchazečů dosáhla hodnoty 6 061 117,18 Kč bez DPH.

II.

Veřejní zadavatelé disponují omezenými rozpočtovými prostředky, a proto se předmětné ustanovení zadávací dokumentace[18] začíná stávat **standardním ustanovením** zadávacích dokumentací rostoucího počtu veřejných zadavatelů. Ustanovení je plně v souladu se zákonem, jak již bylo vícekrát judikováno v rozhodovací praxi ÚOHS.

V rozhodnutí sp. zn. **S694/2012**, kde zadavatel stanovil **maximální hranici u dílčí nabídkové ceny** zadavatel ve výši 2 000 Kč, ÚOHS konstatoval, že **neshledal** v postupu zadavatele **porušení zásady rovného zacházení** dle § 6 zákona.[19]

V rozhodnutí sp. zn. **S260/2009** ÚOHS neshledal podmínku zadavatele na **maximálně přijatelnou cenu** předmětu plnění za podmínku učiněnou **v rozporu se zákonem**.^[20] K problematice stanovení maximální ceny ÚOHS uvádí, že cílem samotného zadávacího řízení je uzavření smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem na plnění, která mají být hrazena z veřejných zdrojů, přičemž při vynakládání těchto veřejných prostředků musí být zohledněna ze strany zadavatele mimo jiné i podmínka efektivnosti vynakládání těchto prostředků.^[21]

Obdobně rozhodl ÚOHS v rozhodnutí sp. zn. **R47/2014**, kde se konstatuje, že v rámci požadavků na nabídkovou cenu si **může zadavatel vyhradit podmínku, do jaké maximální výše nabídkové ceny je ochoten nabídku přijmout k hodnocení**.^[22] ÚOHS dospěl k právnímu závěru, že *zadavatel je oprávněn stanovit maximální možnou akceptovatelnou výši nabídkové ceny jako cenu nepřekročitelnou, přičemž překročení takto stanovené nabídkové ceny je potom důvodem pro vyloučení uchazeče pro nesplnění zadávacích podmínek*.

III.

Zadavatel by měl mít v patrnosti, že je povinen při zadávacím **řízení hájit své zájmy** a plně využít dostupných prostředků, aby plnění vysoutěžené za velmi příznivou cenu **nebylo nekvalitní** či jinak ohrožující jeho zájmy. Proto je třeba v zadávací dokumentaci pamatovat na kvalitu plnění, neporušování bezpečnostních předpisů apod.^[23]

Mgr. Ing. Jan Hajzler,

právník specializující se na veřejné zakázky z pozice zadavatele i dodavatele

e-mail: hajzler.jan@seznam.cz

[1] Bohatého ale na nezapomenutelné zážitky imateriální povahy.

[2] Myšlena situace, kdy ceny dodavatelů dosahují hodnot vyšších, než činí předpokládaná hodnota veřejné zakázky.

[3] Problematická je zejména situace, kdy si zadavatel uvědomí nedostatek prostředků na plnění veřejné zakázky až po otevírání obálek s nabídkami.

[4] Obecně lze důvody zrušení zadávacího řízení rozdělit na obligatorní /např. nebyly ve stanovené lhůtě podány žádné nabídky/ a fakultativní /např. byla podána jenom jedna nabídka nebo byly všechny nabídky kromě jedné vyřazeny, a to až do doby rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky/.

[5] Ekonomickými nesnáze myšlen nedostatek plánovaných či již předem uvolněných prostředků vyčleněných na předmět veřejné zakázky.

[6] Zrušení zadávacího řízení patří mezi způsoby jeho ukončení.

[7] Výjimečné používání není myšleno v případě použití obligatorních důvodů.

[8] „Nový zákon“, tj. zákon č. **134/2016** Sb., o zadávání veřejných zakázek, předmětné ustanovení fakultativního důvodu pro zrušení zadávacího řízení modifikoval /§ 127 odst. 2 písm. d)/: „V průběhu

zadávacího řízení se vyskytly důvody hodné zvláštního zřetele, včetně důvodů ekonomických, pro které nelze po zadavateli požadovat, aby v zadávacím řízení pokračoval, bez ohledu na to, zda tyto důvody zadavatel způsobil či nikoliv“. Výše uvedené ustanovení však stále uvádí, že důvody musí nastat v průběhu zadávacího řízení a nikoliv před jeho zahájením.

[9] Při posouzení oprávněnosti zrušení zadávacího řízení podle výše uvedeného ustanovení zákona je nutné posoudit, zda důvody pro zrušení veřejné zakázky splňují dvě výše uvedené podmínky vyplývající z citovaného ustanovení zákona, a to podmínku, že se důvody vyskytly „v průběhu“ zadávacího řízení, a že se jedná o důvody „zvláštního zřetele“.

[10] Když zrušil zadávací řízení v rozporu s § 84 ZVZ.

[11] K ještě zmiňovanému rozhodnutí sp. zn. S41/2011: „V době, kdy zadavatel rozhodl o zrušení zadávacího řízení, tedy ještě nebyl dán důvod, který zadavatel uvádí jako stěžejní pro svoje rozhodnutí. Nedostatek finančních prostředků tedy nenastal v průběhu zadávacího řízení, ale až po jeho zrušení. Z tohoto pohledu nelze dovodit závěr, že zadavatel v dané době věděl, že předmětné zadávací řízení nebude schopen financovat a bude nucen zadávací řízení zrušit.“

[12] Dle současného znění ZVZ, § 110 odst. 3, lze námitky proti zadávacím podmínkám doručit zadavateli nejpozději do 5 dnů od skončení lhůty pro podání nabídek /tedy i po otevírání obálek s nabídkami, když již dodavatelé mohou znát nabídkovou cenu ostatních dodavatelů účastnících se zadávacího řízení/. Uvedené ustanovení mohou dodavatelé šikanózně zneužívat. Zákon č.

[134/2016](#) Sb., v § 242 odst. 4, časové období rozumně zkrátil, a to do skončení lhůty pro podání nabídek.

[13] Je nutno uvést, že dodavatel v námitkách neuvedl, porušení kterého konkrétního ustanovení zákona se měl zadavatel při tvorbě zadávací dokumentace dopustit, a z tohoto hlediska je možno považovat námitku za nepřezkoumatelnou.

[14] Jak uvádí rozhodnutí ÚOHS sp. zn. R47/2014. Nikoliv se však dogmaticky držet.

[15] ÚOHS v obecné rovině uvádí, že zadavatel není povinen údaj o předpokládané hodnotě uvést v zadávací dokumentaci ani v oznámení o zakázce, neboť stanovení předpokládané hodnoty slouží zadavateli pro účely postupu v zadávacím řízení; Též v rozhodnutí sp. zn. R47/2014.

[16] Existují však i ojedinělé názory, že předpokládaná hodnota musí být striktně stanovena v souladu s uznávanou cenovou soustavou.

[17] Stejně jako je na zvážení u jakékoliv jiné veřejné zakázky, zda nabídku podají.

[18] Omezující maximální výši nabídkové ceny, v různých textacích.

[19] Nutno podotknout, že ÚOHS zkoumal prioritně věc z jiného pohledu, nicméně u daného ustanovení přesto neshledal nezákonnost.

[20] Ve svém rozhodnutí o námitkách zadavatel mimo jiné uvádí, že uchazeč byl vyloučen z důvodu překročení maximální ceny, přičemž lze přisvědčit, že rozhodnutí o vyloučení „nešťastně operuje s pojmem neúplnosti nabídky“. Nicméně z textu rozhodnutí o vyloučení je zcela zřejmé, že důvodem pro vyloučení je překročení maximální ceny přijatelné pro zadavatele.

[21] K problematice efektivnosti vynakládání veřejných prostředků při zadávacích řízeních nutno uvést dvě soudní rozhodnutí: Rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 28/2008, z něhož lze citovat: „ZVZ totiž popisuje zvláštní způsob kontraktačního jednání, ke kterému dochází mezi zadavatelem na straně jedné a dodavateli jednotlivých plnění, která mají být hrazena z veřejných prostředků, na straně druhé. Hlavním účelem takové významně formalizované, jinak však stále soukromoprávní kontraktace, nad níž je uskutečňován dohled v režimu práva veřejného, je efektivnost vynakládání veřejných prostředků a jejich přímá či zprostředkovaná úspora a zajištění účinné konkurence. Ta může být výjimečně omezena na základě jednotlivých ustanovení zákona toliko tehdy, pokud její omezení samo o sobě vede k vyšší efektivnosti vynakládání veřejných prostředků. Zajištění účinné konkurence při zadávání veřejných zakázek je důvodem, který řadí materii veřejných zakázek do oblasti soutěžního práva, byť v širším smyslu.“ Jak potvrdil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ve věci sp. zn. 1 Afs 20/2008, jednotlivá pravidla zadávacího řízení je třeba vykládat tak, aby byla ku prospěchu efektivní hospodářské soutěže.

[22] V zadávací dokumentaci bylo uvedeno v rámci požadavků na způsob zpracování nabídkové ceny,

že předpokládaná celková cena zakázky je maximálně 1 mil. Kč bez DPH.

[23] Např. stanovit smluvní sankce na plnění nerealizované řádně, včas; stanovit přiměřenou záruční dobu.

© EPRAVO.CZ - Sbírnka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)